

TRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

132. števil.

Maribor, dne 14. novembra 1924.

Letnik XVI.

Žerjavščina pred demokratsko Ljubljano.

Dr. Gregor Žerjav, v neparlamentarni Pašič-Pribičevići vladni ministar za šume in rude, je imel v torek v Ljubljani volilni govor.

Ko smo govor v poročilu »Jutra« prebrali, smo se začudili. Menili smo, da je to sestavek, kojega avtorja sta vsakodnevni »Jutrovi« uvodničar in najbrihtnejši »Jutrovi« sotrudnik, g. Macafizelj. Še enkrat smo pogledali na naslov. Zmotili smo se. Napis slove: »Minister Žerjav pred demokratsko Ljubljano«. Ne uvodničar »Jutra«, ne zabavni g. Macafizelj, sam gospod minister dr. Žerjav je povzel besedo.

Ne pomilujmo g. dr. Žerjava, ker ni vreden pomilovanja, pomilujmo ono »demokratsko« Ljubljano, kateri je govoril gospod Žerjav in katera mu je po »Jutrovem« poročilu priredila burne ovacije in manifestacije. Demokratsko glavno glasilo ne poroča, iz katerih elementov je sestavljena ta demokratska Ljubljana. S svojim odobravanjem pa je dokazala, da stoji na prav nizki stopnji izobrazbe in kulture ter da bi ji bili nujno potrebni izobraževalni kurzi kakor vobče, tako specielno kar se tiče politične prosvete.

Dr. Žerjav je namreč govoril tako plitvo in prazno, da tisti, ki najde v njegovem govoru samo eno dobro in zdravo idejo, zasluži cekin. Če se še toliko trudiš in brskaš med njegovimi besedami, ideje ni najti in cekin ostane dr. Žerjavu. Voditelju slovenske demokratske stranke je ideja sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci sama prazna in gola fraza. Zunanji svet priporoča vodilnim našim državnikom, naj potom sporazuma med srbskim, hrvatskim in slovenskim narodom dovedejo državo do notranje konsolidacije. Čehoslovaški listi so ravno te dni pisali, da nobena izmed nasledstvenih držav, ki so nastale po razsulu avstro-ogrske monarhije, ni v tako nekonsolidiranem stanju, kakor naša država. Samostalnimi demokratom sodba inozemstva, pa naj si bo to inozemstvo tudi slovensko, ne imponira. Če je kakka neurejenost v državi, so po njegovem mnenju tega krivi separatisti — vse avtonomistične stranke —, ki se nočejo suženjsko pokoriti centralistom in hegenomistom. Kot ideal sporazumaškega politika je dr. Žerjavu pred očmi stari Nikola Pašič: On spoštljivo navaja te Pašičeve besede: »Vsedimo se, in preberimo ustavo skupno od točke do točke. Pri vsaki točki povejmo, kaj želimo eden in drugi, in sporazumimo se konkretno od točke do točke.« Tem modrim Pašičevim besedam dr. Žerjav dostavlja oceno: »Tako se delajo sporazumi.«

Da, da, tak sporazum sta s Pašičem napravila Pribičević in Žerjav, saj je centralistična ustava, ki je glavni vzrok neurejenosti v državi, delo Pašič-Pribičević-Zerjavove klike. Kar se pa dostaja Pašičevega povabila: »Vsedimo se in sporazumimo«, sta temu povabilu sledila samo Pribičević in Žerjav in nobena druga stranka ne. Zgodovina krfskega pakta leta 1917, ženevske pogodbe leta 1918 in Markovega protokola v Zagrebu leta 1923 dokazuje, da je vsak, ki se je vsedel s Pašičem ter se z njim »sporazumil«, bil prevaran in goljufan. Zato pa se nobeden več neče vnesti s Pašičem, kvečjemu še kak Pribičević in Žerjav.

Za poglavarja slovenskih demokratov je tudi protikorupcijski boj, ki ga je vodila Davidovičeva vlada, sama fraza. Po Žerjavovem mnenju je protikorupcijski zakon nepotreben, ker bi ne prinesel nič drugega, nego vrsto novih komisij, ki bi imele nalogo, da preganjajo korupcijo, z njimi pa bi bila istočasno odprta nova vrata za vhod korupcije v državo. Vprašamo »modrega« g. antikorupcionista (!) Žerjava: »Kako pa hoče preganjati korupcijo, če ne z zakonom?« Ministru ljubljanske »demokracije«, pardon »demokratske Ljubljane« ni znan zakon proti korupciji, ki ga je predložila prejšnja vlada. Ravno ta zakon hoče komisije, ki so se izkazale nemočne za pobijanje korupcije, nadomestiti, odnosno izpopolniti s sodiščem, pred kojega morajo korupcionisti. In ker sodišče ni »sama fraza«, marveč za korupcioniste opasna realnost, zato je Davidovičeva vlada morala pasti, in sedaj bo pobijanje korupcije za Pašičevo vlado in vse njene ministre res »sama fraza«.

Ko je gospod Žerjav govoril o politiki SLS, je zopet zajahal »protiklerikalnega« konjička, pa tistega, ki je iz lesa in zadaj piska. Hudo je izpodbedel svojega konjička kakor Don Kihot ter se zaletel v klerikalce. Brrr, kakšni ljudje so ti klerikalci! Silili so v vlado edino radi tega, da pokoljejo svoje politične nasprotnike. Z njihovim prihodom se je začelo brezprimerno preganjanje uradništva in učiteljstva, kakoršnega ne pomnimo že 20 let. Naše šolstvo so zopet hoteli spraviti v odvisnost političnih farovžev. Prosim, da se dobro pomni, tega ni rekel Macafizelj v »Jutru«, marveč dobesedno kraljevski minister Žerjav na shodu demokratske Ljubljane. In minister Žerjav se je zakadil proti slovenskim klerikalcem in za njim so zavihrali ljubljanski demokratariji, in bogzna kaj bi se zgodilo, ako jim ne bi bile nasproti pri-

korakale one dražestne »baletke«, ki so jih po Žerjavovi izjavi klerikalci poslali iz Beograda v Slovenijo. Žerjav je namreč strmečim ljubljanskim demokratarjem centralizem slovenskih klerikalcev dokazal s tem, da je trdil, da klerikalni ministri iz Beograda niso samo nastavliali kondukterjev, marveč tudi »baletke«. Poslednje so svobodomislenim demokratarjem dobro došle ter so ublažile liberalno jezo.

Ko je dr. Žerjav odpravil sovražnike, je obrnil svojega konjička ter mu pokazal smer: »Naprej v bodočnost!« Tu pa je konjiček naenkrat popolnoma omagal ter se zgrudil na tla. Dr. Žerjav se ni mogel povspeti do ene životvorne ideje ter do enega svetlega načela. Za bodočnost slovenskega naroda se on ne briga. Za njega slovenska individualnost ni ogrožena, četudi ji preti nevarnost, da se utopi v kakšnem jugoslovanstvu ali velesrbstvu. On slovenskih narodnjakov ne mara, ker so mu anahronistični ter ne spadajo več v sedanjo dobo. Ker pri Žerjavu ne »upaljuje« slovensko-narodna ideja in ker je on kot pristaš kapitalističnega gospodarskega sistema sterilan na socialnih idejah, je pričakujočim ljubljanskim demokratarjem proglasil eno in edino volilno geslo, in to je: »Mi moramo zmagati! Narodni blok bo zmagal.«

Tega mu pa tudi brumni ljubljanski demokratariji niso verjeli, četudi bi mu bili verjeli vse drugo, kar jim je pripovedoval. Oni poznajo Žerjava kot tistega zmagovitega voditelja, ki je demokratsko stranko v Sloveniji dovedel do popolnega poraza, iz katerega je pri zadnjih volitvah v narodno skupščino rešila samo ljubljanski mandat, pa tudi tega le s pomočjo drugih strank in pod pogojem, da dr. Žerjav ne bo imejitelj tega mandata. Kje torej misli dr. Žerjav zmagati? On zaupa na neko skupno fronto, samo tega ni povedal, s kom bi se ta fronta formirala. Leta 1923 so demokrati tej skupni fronti, ki so jo mislili ustvariti, dali ime »napredna fronta«. V torek je dr. Žerjav pozival k ustvarjenju »mogočne nacionalne fronte«. Povedal pa ni, kateri »naciji« bi naj pripadala in služila ta skupna fronta. Slovenski naciji sigurno ne. Dr. Žerjav instinktivno sluti, da bo ta »skupna fronta« v Sloveniji, ki je naperjena proti Slovincem, leta 1925 še bolj propadla, kakor je propadla leta 1923, ter da bo slovenska demokratska stranka izgubila svoj zadnji, to je ljubljanski mandat. Zato resignirano izjavlja: »Ponudili smo svojo roko (komu, tega ni povedal). Kdor jo bo odbil, naj ve, da naša fronta zato ni padla.«

Poglavar slovenskih demokratov torej zaupa na fronto Pašič-Pribičević-Zerjav. To ni slovenska fronta, to je fronta Pašičevega velesrbskega šovinizma in hegemonizma. Ta fronta je v narodni skupščini bila v manjšini. Ta fronta se ne razteza preko Hrvatske in Slovenije. Propadla pa bo tudi v ostalih pokrajinah naše države, ker je fronta narodne mrznje in borbe, korupcije in nasilja. Zmagala bo fronta narodnega sporazuma, reda, zakonitosti, poštenosti, svobodoljubja in pobijanja korupcije. O tem tudi menda ne dvomi vitez protiklerikalizma in antislovenstva, dr. Žerjav in njegova »demokratska Ljubljana«.

Politične beležke.

Radikalsko volilno posvetovanje. Na zadnji seji radikalskega poslanskega kluba je prišlo do zanimivih pojavov in tudi sporov. Najprej so se vojvodinski radikali pokazali kot nekaki opozicionarci. Njim ni prav, da imajo samostojni demokratje s petnajstimi poslanci štiri važna ministrska mesta, dočim vojvodinski radikali, ki jih je 20, nimajo niti enega ministra. Potem so zahtevali, da v Vojvodini kandidirajo samo Vojvodinčani in ne kandidati iz Srbije. Vsi prečanski radikali so pa naravnost Pašiču poslali svojo zahtevo, naj se v prečanskih krajih ne dela nobenih posebnih agitacijskih in volilnih zvez s Pribičevićevo skupino, ker je to radikalom samo v škodo. V imenu prečanskih radikalov je govoril največ dr. Ivković, ki je še posebno zahteval in naglašal, da je treba na Hrvatskem zelo oprežno in obzirno postopati. Nasilne nakane samostojnih demokratov se morajo na vsak način preprečiti. Ljuba Jovanović je hotel nekako miriti vojvodinske in druge prečanske radikale, a ni mogel več storiti, kot predlagati, naj se vladne stranke ne bijejo med seboj na volišču, ker če bi došlo do takih spopadov, bi pač ne imelo smisla, da je prišlo do sedanjega položaja in do sedanje vlade. Nesoglasja med radikali pa pridejo sedaj še do večjega izraza, ker bo vsa vprašanja reševal glavni strankin odbor in ne več poslanski klub.

Vprašanje poslanske imunitete. Po raznih poročilih iz Beograda je zavzela vlada stališče, da preneha poslanska imuniteta z dnevom skupščinskega razpusta. Če je to res, potem je očividni tale namen: uničiti imuniteto, da bi se lahko po prosti volji preganjali neljubi narodni poslanci. 108. člen parlamentarne poslovnik pravi, da začne imuniteta z dnem izvolitve. Poslovnik potem ne pove, kdaj imuniteta preneha, a iz tega molka bi se dalo sklepati, da imuniteta poslanca traja tako

dolgo, dokler se ne izvolijo novi narodni poslanci. To bi izhajalo tudi iz ustave, ki pravi, da po razpustu ene skupščine v slučaju vojne lahko kralj zopet staro skupščino pokliče na delo. To bi po logičnem sklepu bil zopet nov dokaz, da s samim razpuščenjem parlamenta poslanska imuniteta ne izgubi svoje veljave ter da ne preneha poprej, kot ob izvedbi novih volitev.

Kje je Radič? Zadnji »Slobodni Dom« še ne prinaša nobene vesti o tem, kje bi bil sedaj Stjepan Radič, da pa razumeti, da je že onkraj meje. »Hrvatski List« pa potrjuje vesti, da je Radič za sedaj še v Švici. To je indirektno priznal sotrudniku »Vremena« tudi poslanec dr. Krnjevič z dodatkom, da je vodstvo HRSS že dobilo vesti od Radiča.

Pašič se odpravlja v inozemstvo. Nekateri beograjski listi javljajo, da bo Pašič te dni odpotoval v kako inozemsko zdravilišče, najbrž v Nizzo in da se vrne še le zadnji teden pred volitvami. Imel bo tedaj en sam volilni shod in sicer v Jagodini. Pašič bo kandidiral v moravskem okrožju in sicer proti Nastasu Petroviču, bivšemu notranjemu ministru. Zagrebški »Obzor« pravi, da igra stari in bolani Pašič v tej vladi ulogo sultana Sulejmana. (Ta sultan je sredi neke važne bitke vsled visoke starosti umrl in so njegovi dvorjani smrt prikrivali, dokler ni bila vojska zmagoslavno končana. — Mrtvega sultana so lako razpostavili v njegovem šotoru, da so vsi mimoidoči mislili, da je še živ in da vodi bitko). Naj bo Pašič v Beogradu ali pa v Nizzu, on daje danes firmo, vlada pa Pribičević in njegovo politiko izvajajo radikali meneč, da Pašič vlada.

Po svetu.

Konec železničarske stavke v Avstriji. V sredo zvečer so se sestali zastopniki vseh treh železničarskih organizacij z delegatom generalne direkcije ter sklenili otvoritev prometa v noči od 12. na 13. t. m. Glede mezd-nih zahtev so bile sprejete obvezne smernice za kasnejši sklepni sporazum.

Proglas italijanske opozicije proti fašizmu. V torek so v Rimu zborovali poslanci opozicije pod predsedstvom poplarskega poslanca Di Rodina. Sprejel se je poziv na ljudstvo, ki razlaga, zakaj se opozicija ne more udeležiti parlamentarnega dela. Fašizem je prisilil Italijo, da osredotoči vse svoje sile v bitki za javne in zasebne svobodščine in reprezentančne ustanove, ki jih je fašizem podjarmil. Italija sedanje krize ne bo mogla premagati, dokler se ne ustanovi, da pripada oblast suverenosti ljudstva, ki jo izvršuje zakonito potom svojih zastopov. Kdor veruje v to temeljito načelo demokratičnih ustanov, ne more pobegniti iz bitke, dokler si Italija ne pripori nazaj svoje svobode. Opozicija je hotela voditi ta boj v mejah parlamentarizma, dokler je ni tragični dogodek poučil, da je vsako prizadevanje na tem potu prazen trud. Gospodujoča stranka, ki si je v volitvah, katerih sramotni spomin se bo v italijanski politični zgodovini dolgo ohranil, prigrabila parlamentarno večino, ni nikdar niti za trenutek iskreno priznala opoziciji pravice do obstoja ter je na pragu zakonodaje, v kateri je neomejeno gospodarila, postala ubijalka. — Nato opozarja manifest na nasprotje med Mussolinijeveji izjavami in dejanskimi razmerami, katere so morali občutiti te dni tudi bivši bojevniki in invalidi, ker svojih organizacij niso hoteli dati izkoriščati v fašistovske namene. Svoboda tiska in zborovanja je zatrla, vse-kakor samo na škodo opozicije, krajevna uprava se iz-roča fašistovskim komisarjem, sindikalna svoboda je monopol fašizma, delavstvo se neizprosno preganja, iz-gnanstva so še vedno na vrsti, osebne pravice se kršijo dan za dnem, afarizem se širi, junaki gorjače in revol-verja se svobodno gibljejo in ostajajo nekažnovani, so-dišča razvijajo svojo delavnost pod najtežjimi ovirami. Milica je slej ko prej v službi fašizma. Draginja narašča in gospodarski položaj je ugoden le za maloštevilno plu-tokracijo, za delavne sloje pa težak. Pod temi pogoji se otvarja parlament, ki naj pokrije vlado z videzom zakonitosti. Opozicija pri tem noče pomagati, marveč hoče braniti parlament in njegove pravice izven parlamenta v slovesni rezervi. Končno se povdarja, da je treba pozvati narod na volitve, ki bi se pa morale vršiti svobod-no in mirno, kar se pa ne da misliti pod sedanjo faši-stovsko vlado.

Silna politična napetost v Bolgariji. Komaj se je začelo drugo redno zasedanje bolgarskega parlamenta, se že stavijo vedno odločnejše zahteve, naj se parlament razpusti, ker ne odgovarja volji naroda, ampak je čisto vojaškega značaja. Zemljoradniki priporočajo zvezo vseh opozicionálnih strank in s tem soglašajo tudi radikali, ki imajo en del svojih poslancev sicer v vladnem bloku, drugi večji del pa v vedno ostrejši opoziciji. Dne 2. t. m. so se vršile po mnogih krajih ponovne občinske volitve in ob tej priliki se je izvajal od vladne strani najhujši teror proti pristašem zemljoradniške stranke.

Pisma komunistične internacionale. Znano je, kako so se v angleški volilni borbi posluževali konserva-

tivci proti delavski stranki nekega pisma, ki naj bi bilo poslano od komunistične internacionale in sicer od Zinovjeva angleškemu delavstvu. To pismo naj bi bilo dokaz, da hočejo komunisti izbrabiti zblizanje med obema državama ter da vkljub vsem zatrdilom vendarle tajno vršijo komunistično propagando. Konservativci so delavski stranki očitali, da je nasledla komunistični propagandi. O tem pismu se še danes ne ve, ali je pravo, ali pa potvorjeno in celo od strani, ki je bližja konservativcem kot pa laburistom, se je zadrževalo, da je to pismo v Moskvi nekdo ukradel in da ni bilo poslano na Angleško od Zinovjeva ali pa od katerega drugega voditelja tretje internacionale. Podobno pismo se je sedaj pojavilo tudi v Ameriki in to baš v času, ko je začelo na predovati delo za zblizanje med obema državama. To rusko pismo naj bi bilo v obliki letaka, razdeljeno ameriškim delavcem ter bi naj dokazalo organizacijo tajnega komunističnega političnega dela.

Iz Slovenije.

Duhovniške novice. Gospoda kaplana Jurij Mikolič v Lučah in Anton Zupanič v Škalah menjata s 1. decembrom t. l. svoji mesti.

Ob mrtvaškem odru svoje žene se je ustretil. Iz Limbuša pri Mariboru poročajo: včeraj se je ustretil v Vrhovem dolu — župnija Limbuš ob mrtvaškem odru svoje žene Ivan Artnak. Pogreb se bo vršil v soboto.

Udruženje železničarjev, podružnica Ptuj priredi družabni večer v soboto, dne 15. novembra ob 18. uri in pol v čast upokojenemu tovarišu Andreju Haladea, svojemu večletnemu marljivemu predsedniku. Koncertne točke bode izvajalo glasbeno društvo Drava iz Maribora. Prireditve se vrši v Narodnem domu pri pogrjenih mizah, brez vsakršne vstopnine, tako, da bo omogočen dostop k glasbenemu užitku tudi najubožnejšim. Začetek prireditve ob 6. uri in pol je le radi tega tako zgodaj, ker se iste udeležijo mnogi tovariši iz proge in jim je tako vrnitev v obe smeri z večernimi vlaki po 22. uri omogočena. Slavljenec ni bil samo dober strokovni tovariš, temveč tudi iskren narodni delavec v Ptuj, posebno pri Dramatičnem društvu in je torej zavednega slovenskega občinstva dolžnost, da poseti prireditev in tako tudi slavljenca počasti. To naj velja vsakomur kot direktno vabilo, kdor le zna ceniti zasluge narodnih mož na naši severni meji.

Novozgrajena železniška proga Ormož—Ljutomer—Murska Sobota je popolnoma dograjena in bo 22. t. m. izročena na slovesen način prometu. Na progi so te-le postaje: Pavlovci, Ivanjkovci, Žerovinci, Ljutomer, Veržej, Beltinci in Murska Sobota. Da je bila proga že letos dograjena in bo ta mesec že na njej odprt promet, gre pač največja zasluga prejšnjemu g. prometnemu ministru Sušniku.

Precejšnje število Rusov-Wranglovcev, ki so gradili našo novo železnico Ormož—Ljutomer—Murska Sobota, odide sedaj po dokončanem delu pri nas na Francosko, kjer bodo zaposleni pri gradnji železniških prog.

Požar na Hardeku pri Ormožu. Na dosedaj nepojasnjen način je dne 11. novembra ob 6. uri zvečer izbruhnil požar pri prevžitkarici Lizi Hrga na Hardeku. Pogorelo je vse gospodarsko poslopje in hiša. Takoj so bile tri požarne brambe z brizgalnicami na mestu: ormoška, hardeška in lopeško-frankovska, katerim se je posrečilo z neumornim delom, da se je požar omejil, ter da so se rešili tudi spodnji deli hiše. Hvalevredno je treba omeniti usmiljene sestre iz ormoške bolnice, katere so tudi bile takoj na licu mesta ter nosile v škafih in vedrih iz bližnjih vodnjakov vodo na pogorišče, ter s tem veliko pripomogle pri rešitvah delih. Bog jim stotero povrni njihov trud, navzočo občinstvo pa je obudovalo požrtvovalnost teh blagih src, ki so res blagor cele okolice. Pri požaru je tudi zelo prizadet naš vrli pristaš mlinar Ivan Emeršič, kateri je stanoval s svojo ženo in otroci v tej hiši. Priporočila se ga usmiljenim srcem, ker je ostal brez stanovanja in zraven tega so mu še zlobni ljudje marsikatero stvar pokradli. Morebitni darovi naj se pošljejo na upravništvo »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru.

Smrtna nesreča pri Sv. Jederti nad Laškim. Dne 11. novembra se je zvrnil voz s listjem na 17 letnega Jožka Šoparja p. d. Kručevega. Ko so šli domači fanta v hosto iskat in vzdignili voz, je bil že mrtev. Lestvica ga je udarila ravno na sence. Rajni je bil vrl član tukajšnjega Orla.

Prireditve prosvetnega društva v Št. Jurju ob juž. železnici. Tukajšnje Prosvetno društvo priredi 16. novembra po večernicah v Katoliškem domu veseloigro »Babilon« v 5. dejanjih. Toliko smeha še ni nudila nobena igra; zato pa pridite od blizu in daleč. Po igri je v dvorani licitacija različnih predmetov. Med temi tudi čisto nova, kompletna kolesca za plug. Na veselo svidenje!

Damski tečaj za krojno risanje, ki ga je priredil urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, se je otvoril dne 11. t. m. na sred. tehn. šoli pod vodstvom strokovnega učitelja Alojzija Knafelja.

futi pri kupčijah zmerjajo, ko jim gre za osebno korist, čez svojo lastno žlahtó. Nič boljše ni napravil pri zadnjem policajdemokratskem zborovanju v Ljubljani kranjski žid dr. Žerjav, ko je rekel, da ne pusti v ljubljansko predsobo zagrebških čifutov, ker je že on sam — kranjski čifut! Židje zmerjajo tudi na javnih shodih eden čez drugega, a v resnici pa, ko jim gre za dobiček iz kristjanskih interesov, pa so si med seboj edini, pa četudi so eni iz Zagreba, drugi pa iz Ljubljane.

Dr. Žerjav o volilni svobodi. V svojem ljubljanskem govoru se je dotaknil dr. Žerjav tudi volilne svobode in glede te izjavil za prihodnje volitve to-le: Govori se, da bo naša vlada nasilna vlada. V resnici je bil nasilen le propadli režim, ki je preganjal vse, kar mu ni slepo služilo. Ker mi popravljamo krivico, smo nasilni! Naša vlada pa hoče varovati in izsiliti respekt pred zakonom in respekt pred državno avtoriteto. Volitve leta 1923 so se vršile pod Radičevim in klerikalnim terorjem. Mi stojimo na stališču, da volitve leta 1923 niso bile svobodne volitve, pač pa hočemo, da bodo zares popolnoma svobodne volitve dne 8. februarja 1925. A pred vzpostavitvijo Davidovičeve vlade, ko se je dr. Žerjav pripravljaj na paševanje v Sloveniji, so se doigrali z njegovim odobravanjem krvavi dogodki v Trbovljah, njegova lajbgarda — orjunci so streljali na vlake, po Ljubljani na nedolžne ljudi, delavcu so prste prešali itd. Ravno kar našeta predznamenja dr. Žerjavovega pojmovanja o osebni svobodi in varnosti so nam zadostni »porok«, da so njegove besede o »svobodi« volitev 8. februarja 1925 »resnične«, a to seve — v dr. Žerjavovem — policajdemokratskem smislu, po kojem uživa edino orjuna svobodo in to celo pred židovskim zakonom, ki pravi: ne ubijaj....

Osebna varnost in volilna svoboda zasigurani. 350 žandarjev je pod sedanjo vlado prestavljenih iz Slovenije v Srbijo in k nam pridejo v zameno za slovenske brate — srbski. Te »zamenje« v orožništvu se nam za te volitve ni bati, saj je dr. Žerjav zagotovil, kakor poročamo v zgornji notici, da bodo volitve 8. februarja 1925 popolnoma svobodne. 350 srbskih orožnikov bo skrbelo samo za čim večjo svobodo in osebno varnost pri volitvah. Dr. Žerjav je vnet in skrben za osiguranje osebne varnosti in volilne svobode in bi nam rad te diamante kulturnih držav zagotovil potom oborožene sile, ki nas pride ščititi ter varovati iz juga! Pred kratkem so pod dr. Žerjavovo komando čuvali »svobodo« Slovencev orjunci, sedaj pa jo bodo skozi tri mesece volilnih priprav Žerjavovi gostje iz južnih krajev. Mogoče se je dr. Žerjavu orjuna kaj izneverila in jo je zamenjal z drugimi faktorji, ki so bolj zanesljivi in pogumni....

Dr. Žerjav citira Pašiča. Doslej se še pač od prevrata sem ni zgodilo, da bi bil kak resen politik citiral Pašiča v resnem smislu. Pašič spada s svojimi izjavami v zagrebški šaljivi list »Koprive«, a ne na kak resen strankin shod. Kar še ni storil doslej nobeden od politikov, to si je privoščila policajdemokratska zvezda dr. Žerjav, ko je v zadnjem ljubljanskem govoru citiral Pašiča, ki je nekoč znil tole: »Vsedimo se in preberimo ustavo skupno od točke do točke. Pri vsaki točki povejmo, kaj želimo eden in drugi, in sporazumimo se konkretno od točke do točke. Tako se delajo sporazumi.« — Ako bi za sporazum vneti Slovenci, Hrvati in Srbi s Pašičem sedli za mizo in čitali pod njegovim vodstvom ustavo točko za točko in izražali vsak svoje želje, bi lahko tamkaj obsedeli tako dolgo, da bi g. Pašič po neizpremenjeni ustavi oženil še prestolonaslednika. Pri ravno kar navedenem Pašičevem izreku o reviziji ustave je gospod Žerjav pozabil navesti še Pašičevo izjavo o našem vsestranskem napredovanju in ki se glasi: Za carstva Dušana so zvedeli v Beograd šele po preteku 24 dni važne dogodke, ki so se godili v takratni Srbiji, a sedaj pa imamo že telegraf in telefon ter zvemo vse takoj, kaj se je zgodilo v Zagrebu ter Ljubljani.... Ustavo revidirala in vladala bi rada Pašič in Žerjav še danes po vzgledu Dušana, kojemu so po mulah in oslih prinašali poročila in želje naroda.... a danes imamo tudi že telegraf in telefon, a to ne samo za gluhega Pašiča, ampak za voljo in željo naroda!

Pašič v Bjelini in suvereniteta naroda. V svojem znanem govoru v Bjelini je zavzemal Pašič glede suverenitete naroda povsem drugačno stališče nego danes. Radi tega je potrebno, da radi izpopolnitve značajnosti tega radikalnega svetnika ponovno citiramo ta del njegovega govora, ki se dobesedno glasi takole: »Mi smo onda zamolili kralja, da nam dozvoli, da pitamo narod, želi li on da se ova i ovakova država sačuva ili da se promijeni. To može i ima pravo da odlučuje samo narod, to je njegovo pravo. Kralj je dao zakletvu da će da upravlja po volji naroda, a ne po volji poedinih partija.... Mi ne znamo, što će kralj odlučiti, ali radikalna stranka ne će odstupiti od svojih ciljeva odbrane i održavanja ove i ovakove države i nadam se, da će biti u stanju, da natjera na pokornost našoj volji one, koji hoće ra rade protiv narodne volje.« Kar se tiče volje naroda je ostal Pašič dosleden samo v tem slučaju, ako je

on mnenja ter prepričanja, da narod ni predstavljen ter zastopan v parlamentu, ampak v radikalnem klubu.

Pokolj nad muslimani v Sandžaku. Iz zasede je bil ubit bivši okrožni načelnik v Podgorici v Črni gori, sedaj pa inspektor notranjega ministristva Boško Bošković, ko se je z avtomobilom vozil iz Podgorice v Danilov grad. Boškovičeva rodbina je vzela po stari, divji navadi ta umor za povod krvnega maščevanja. Vdrla je v Sandžak in v okolici Bijelega Polja poklala do malega vse muslimane vasi Pavino Polje. Boškovičeva rodbina je krvno osveto in svoj pohod poprej napovedala, oblasti so pa izdale naredbo, naj se to prepreči, ko je bilo klanje že gotovo in sicer tako temeljito, da ni ostalo žive duše v vasi, ki je imela krog 200 muslimanskih hiš.

Iz bivšega delokroga Jova Čaruge. Glavno torišče Čaruginih tolovajev so bili Vinkovci. V Vinkovcih se se zopet te dni doigrale te-le razbojniške zanimivosti. V Vinkovcih je popival nek neznan človek in zapil 800 dinarjev. Hotel je ravno, ne da bi plačal, pobegniti iz krčme, pa ga je še natakav pravočasno pograbil in predal policiji. Policija je kmalu odkrila v neznancu iz lepoglavske kaznilnice pobeglega lopova Vladimirja Kerevički, ki je obsojen na 11 letno ječo. Lopova so shranili v policijske zapore in ga pustili v noči neuklenjenega. Kerevički je v noči pobegnil skozi dimnik bos. Kerevički je zelo nevaren razbojniški tip, ki je enkrat že popihal iz budimpeštanske kaznilnice. Ravno v oni noči, ko je pobegnil Kerevički skozi dimnik iz zapora, je bilo vlomljeno pri usnarju Schornu v Vinkovcih in odnešenih raznih vrednosti za 50 tisoč dinarjev. Veliko presenečenje za Vinkovčane je pa prinesel četrtak, ko so pripeljali v verigah v mesto v okolici prijetega Čarugovega tovariša Prpiča malega. Prpiča malega z druge Čarugovo družbo niso prijeli, ker jim je pobegnil in se je dosedaj z vso spretnostjo odtegoval roki pravice. — Prpič mali ima poleg Čaruge na vesti največ zločinov in bo gotovo, ako se mu ne posreči pobeg, obsojen na smrt.

Po osmih letih se je vrnil iz vojnega ujetništva. Te dni se je vrnil iz ruskega ujetništva Ivan Grgurič, sin šolskega ravnatelja v Petrovaradinu. V ujetništvo je padel leta 1916 in od tega časa roditelji niso vedeli za sina; proglasili so ga že davno za mrtvega. Po silnem trpljenju se mu je posrečilo prehoditi Rusijo in Sibirijo, odkoder je prispel v Mongolijo in od tam na Kitajsko. Tu je živel v velikem pomanjkanju v mestih Harbin, Peking, Tientsin in Šangaj, kjer se mu je slednjič posrečilo dobiti službo na francoskem parniku, s katerim je dospel v Marseille. Čez Francijo in Italijo je potoval v domovino. Pripoveduje, da živi še na Kitajskem zelo veliko naših rojakov, ki se nahajajo tam naseljeni, ali v dobrih službah, drugi pa zopet nimajo sredstev, da bi vrnili domov. Našega prvega konzula je dobil na celnem potovanju šele v Port Saidu. Da imamo naše predstavnike na Kitajskem in v Sibiriji in da bi se ti brigali za naše rojake, še mnogi bi se povrnili nazaj.

Presenečenje. Milan Adjić v Djakovem je prejel te dni iz Amerike pismo, v katerem mu mati sporoča, da mu pošlje 20 dolarjev. Ko pa je sinko odprl kuverto, mu je mesto 20 dolarjev padla v roke slika Matere božje. Na pošti mu je nekdo izmaknil iz pisma dolarje in kot nadomestek za denar mu je porinil v kuverto sveto podobico.

Politični pustolovec. Na Slovaškem se obravnava sedaj zanimiva afera nekega Dimitrijeviča, ki je prišel leta 1920 na Češko in Slovaško v spremstvu srbskega škofa Dositeja v svrhu pravoslavne verskega pokreta v Podkarpatski Rusiji. Dimitrijevič se je pa kmalu ločil od biskupa in je začel delovati na »svojo roko«. Ker mu naš konzulat ni hotel dajati podpore, je obdeloval tako dolgo češko vlado, dokler ni dobil podpore za pot v Ameriko, da tam med Slovaki dela propagando za češki centralizem in proti slovaškemu avtonomističnemu pokretu. Iz Amerike se je pa kmalu vrnil in je začel v Bratislavi izdajati neki list »Preporodjaj«. V tem listu se je slovaški javnosti sam predstavljal kot »pisatelj« odlični delavec srbskega rdečega križa med vojno, »širitelj iztočne pravoslavne vere, čiste morale, poln požrtvovanja in rodoljublja« in tako dalje. Trdil je, da je odličen rojak srbskega mesta Vranje, ob drugi priliki se je pa zopet izdajal za Črnogorca. Z listom je pa kmalu nehal in je začel obiskovati razne prvine slovaškega avtonomističnega pokreta, očitno iz hajskajočih in drugih temnih namenov. Škofu Vojašku se je predstavil kot dr. Dragičič, srbski književnik in sotrudnik beograjskega lista »Vreme«. Škofu je dokazoval na dolgo in široko, da so Slovaki jugoslovanskega izvora in da bi bilo za slovaški narod najbolje, če bi Slovaki postali monarhisti in sprejeli kakega srbskega princa za svojega kralja. Dimitrijevič se je pod lažnjivim imenom škofu ponujal, da oskrbi vse potrebno, da postane kak srbski princ slovaški kralj. »Lahko bi mi to uredili«, je dejal »Vaša Presvitlost bi bili patrijarh, jaz pa komandant slovaške vojske. Najeli bi tudi en bataljon Črnogorcev, potem pa nekaj srbske in bolgarske mladine in

Dnevne novice.

Če ni Ljubljana predsoba zagrebškega — pa je — kranjskega čifuta. Kranjski žid dr. Žerjav je v svojem zadnjem ljubljanskem govoru med drugim povdaril kot Abrahamov potomec tudi tole: »Toda mi ne smemo zvoliti, da bi postala Ljubljana predmestje Zagreba, še manj pa, da bi bila Slovenija nekaka predsoba gospoda Radiča in zagrebških čifutov.« O židovih je znano, da so zmožni, da oče prekani sina in obratno. Nadalje čí-

Že 38 let je

SARGOV

KALODONT

ZOBNA KREMA

nenadkrifljivo dobro!

s temi ljudmi bi izvedli preobrat, kakoršnega še svet ne pomni. To bi vse jaz oskrbel, ker izhajam iz staroslavne velikaške črnogorske rodbine.« Škof ni vedel ali ima pred seboj norca ali zločinca in skrbel je za to, da se je ta razgovor hitro končal. S podobno ponudbo je prišel Dimitrijevič tudi k slovaškemu voditelju Ferjančiku. Predlagal mu je, naj se Slovaki proglasijo za samostojno monarhijo, on pa bo skrbel, da bodo pri tem pomagali črnogorski in srbski dobrovoljci. — »Predsednik Masaryk je že star, na njega mi Srbi ne bi streljali, pač pa bi ubili vsakega novega predsednika, dokler ne bi uspelo slovaško kraljestvo.« — Podobnih gorostasnih predlogov je cela vrsta in slovaški politični voditelji so morali končno Dimitrijeviča kot nevarnega norca in zločinca javno zavrniti in razkrinkati. Dimitrijevič se je napram tajniku Hlinkove stranke izdajal tudi za urednika zagrebškega »Obzora« in sedaj ima ta list v Bratislavi svojega poročevalca, da zasleduje razvoj te politične pustolovske afere.

Vukašin Marković v umobolnici. Te dni so prepeljali črnogorskega odmetnika dr. Vukašina Markoviča v šibeniško umobolnico. Markoviča so po povratku iz Rusije gonili kot divjo zver po črnogorskih planinah; na njegovo glavo je bila razpisana velika nagrada. Ko je bila proglašena amnestija odmetnikov, se je tudi Marković vrnil na svoj dom, kjer so ga pa kljub amnestiji čez malo časa aretirali in zaprli. V zaporu se je nahajal dve leti, ne da bi prišel pred sodišče. Končno se mu je vsled prestanega trpljenja omračil um.

Smrtna obsodba v Šibeniku. Splitska porota je obsodila na smrt kmeta Arosa iz Šibenika. On je s pomočjo matere ubil svojega mlajšega brata. Bratomorilca so obsodili na smrt na vešalih, nečloveška mati pa je dobila 6 let težke ječe.

Kako se zdravijo na Hrvatskem umobolniki? Hrvatski narod je silno praznoveren in pri vseh boleznih veliko več da na domače »copernike«, nego na zdravnika. Zlasti za umobolne iščejo zdravila pri raznih vračih, ki uživajo med preprostim narodom velik sloves. V okolici Beočina v Slavoniji živi tak vrač, o katerem gre sloves daleč na okrog, da zna zdraviti umobolne. K temu čarovniku je privedel svojo umobolno sestro kmet Djuro Labatov iz Iloka. Ker je bila umobolna sestra precej silovita, mu je pomagala pri prevozu še do tedaj zdrava sestra Milica. Prišedši k čarovniku so našli v njegovi hiši že sedem bolnikov, ki so čakali na »zdravljenje«. Vrač je odvedel vse bolnike in njihove spremjevalce v majhno sobico, kjer jih je postavil v krogu okrog sebe. Nekaj časa je mrmral nekeke zakletve iz umazane knjige, nenadoma pa so zadonele iz skrivnostnega kraja gajde (slavnosko-narodno godalo — dude) in vrač je začel kot besen skakati in plesati. Kot na komando so začeli divjati in skakati tudi umobolniki in zdravi. To »zdravljenje« je trajalo kake pol ure, dokler ni vrač omagal. Pomagalo seveda ni nobenemu bolniku, pač pa je Labatov s strahom opazil, da je znorela pri pogledu na divji ples tudi njegova druga sestra Milica. S težavo je obe umobolni sestri spravil domov, odkoder jih je po nasvetu zdravnikov odpeljal v umobolnico v Stenjevec.

Vsem vojnim oškodovancem (prečanom)! Dne 9. t. m. na občnem sestanku izvoljeni »Odbor za vojno odškodnino« je na svoji seji dne 11. t. m. med drugim tudi radi posesti neobhodno potrebnih podatkov sklenil, da vsi vojni oškodovanci na premoženjih in nepremičninah najkasneje do 29. t. m. vpošljejo kratko prijavo s sledečimi podatki: a) Ime in poklic z natančnim naslovom, b) Kje je bil oškodovan? c) Skupna svota škode v predvojni ceni. d) Kje in kdaj je prijavil to škodo, odnosno kje je vložil že tozadevno vlogo. e) Število družinskih članov. Te prijave je poslati na naslov Oroslov Rakuša, oficijal pri fin. okrajnem ravnateljstvu v Mariboru, soba št. 39. Prosi se vsi slovenski časopisi izven Maribora za ponatis te notice.

Dr. Oetker-Jer vanilin sladkor
dobi se povsod ali pa v tovarni
Josip Reich v Mariboru.

Iz Maribora.

POZIV VOLILCEM V MARIBORU.

Pri pregledovanju volilnih imenikov v Mariboru smo ugotovili, da je več sto naših volilcev izpuščenih iz imenika. Nasprotno pa je vpisanih mnogo naših nasprotnikov, ki so umrli ali pa se izselili.

Prosim vse naše volilce in prijatelje, da si nemudoma ogledajo volilni imenik za narodno skupščino. Imenik je na razpolago med uradnimi urani na magistratu in v Tajništvo SLS (v hiši Gospodarske zadrugne banke), Aleksandrova cesta 6, II. nadstropje. Kdor ni vpisan, mora prinesiti krstni list, domovnico ali delavsko knjižnico ter policijsko potrdilo, ki dokazuje, da biva vsaj 6 mesecev v Mariboru. Naznanite tudi vse tiste, ki ne spadajo v volilni imenik, (umrli ali pa taki, ki so se izselili). Opozorite na vse to svoje prijatelje.

Čas za vlaganje reklamacij je samo še do 24. novembra opoldne. Kdor se do tega termina ne bo pobrigal za svojo volilno pravico, si bom sam kriv, če 8. februarja 1925 ne bo smel glasovati.

Somišljeniki! Glavno vaše delo prihodnjih dni je: izvršiti reklamacije. Vsa podrobna pojasnila daje Tajništvo SLS v Mariboru.

Bilo srečno! Dne 23. t. m. se bo poročil bivši socialistični mariborski g. podžupan Družović kljub živi — pravi — in prvi ženi drugič po pravoslavnem cerkvenem obredu z gospico Katičko Marčič. Bilo srečno, ker pamet je žamet in ta je presneto drag tudi po srbskem pravoslavju!

Danes ob pol 8. uri je predavanje Stolnega prosvetnega društva v Mariboru, Koroška cesta 1 (poleg cerkve sv. Alojzija). Predava gospod profesor Prijatelj.

Jesenska skupščina veterinarjev JVU sekcije Maribor je dne 15. t. m. ob 18. in pol v beli sobi kolodvorske restavracije v Mariboru; predava tovariš Veble o maksimalnem in minimalnem tarifu za privatno prakso in o živalski etiki.

Kreditna in stavbna zadruga »Mojmir« sklicuje ponovno anketo dne 14. novembra 1924 (petek) ob 20. uri zvečer v mestni dvorani. Dnevni red: 1. Končno veljavna določitev razmerja med zadrugo in odborom »Dom ubogih«. 2. Nasveti.

Delavsko pesko društvo »Enakost« v Studencih priredi dne 16. novembra t. l. v gostilni Senica v Studencih Martinov večer. Spored: Petje, šaljiva pošta, po končanem sporedu prosta zabava. Začetek ob 16. uri.

Dva napram mrazu utrjena junaka. V Mariboru že občutimo precej časa celo v popoldanskih urah precej oster mraz. Vkljub nizki temperaturi pa se zbere vsaki dan na velikem mostu vse črno ljudi, ki gledajo dva napram mrazu utrjena junaka, ki se vozita v plavalnih hlačah vsak v svojem čolniku. Vse občuduje ta junaka in njima tudi ugaja to občudovanje, ker sicer ne bi po celo uro izpostavljala svojih golih teles zimskemu mrazu.

Občni zbor Podpornega društva za revne učence drž. realke v Mariboru se vrši v četrtek, 20. novembra 1924 popoldne ob 4. in pol v posvetovalnici državne realke. — Spored: Odborovo poročilo za 1923-24, volitev novega odbora, predlogi in nasveti članov. Odbor.

Stanovanjska beda in prazna stanovanja. V Mariboru traja še vedno stanovanjska beda in obenem se nahajajo stanovanja, ki so prazna. Nočem omenjati le poedina prazna stanovanja, vendar pa hočem omeniti Dravsko vojašnico, ki je sedaj prazna. Vojaki so se s svojim imetjem izselili iz Dravske vojašnice, odkoder so vzeli tudi konje s seboj. Vojasnica je tedaj ostala prazna in tudi vsi veliki hlevi so popolnoma izpraznjeni. Eskomptna banka, je kupila to vojašnico, katera obsega tri velike objekte. Vse je veliko pa je tudi vse precej zanemarjeno, toda nikakor se ne more trditi, da se ne bi dalo popraviti. V četrtek, 13. t. m. sem si jo ogledal sam in sem videl, da bi se dalo mnogo pomagati ljudem, ki žive v malih z obilico rodbine natrpanih sobah. Prepričan sem, da bi se štel marsikateri srečnega, če bi mogel stanovati v tej sedaj zapuščeni vojašnici. Marsikateri in tudi jaz sam bi kaj rad popravil te zanemarjene sobe in sobice na svoj račun, kar bi bilo tudi banki v prid. Kakor mi je narednik J. J. sam rekel, bi se dalo tu napraviti 300 stanovanj. Jaz mislim, še več, ako bi se tudi hlevi predelali v stanovanja, kar ne bi bilo nič čudnega, kajti do sedaj so imeli tudi nekatere sobe za hleve, nekatere pa za kleti. Neki inženir je seveda po svojem mislil, da bi se dalo napraviti le 150 stanovanj. Tudi to bi bilo bolj nego nič, ali jaz mislim, da bi bilo bolj misliti na nižje, ubožnejše sloje, kateri ne hrepene po razkošnih stanovanjih, temveč so zadovoljni, da so le pošteno pod streho. Zelo umestno bi bilo, ako bi se tu kaj kmalu napravila stanovanja in da bi spravili vsaj 50 do 100 rodbin — še pred zimo pod streho.

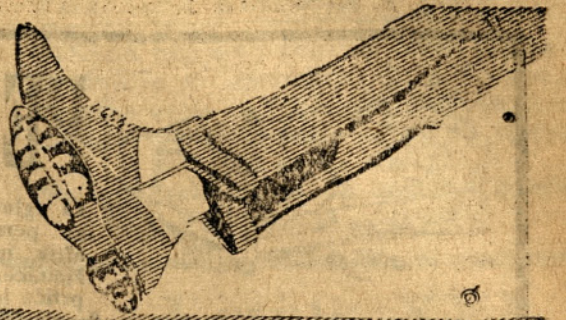
Prodaja vojaških barak »Dunaj« v Samostanski ulici v Mariboru. Dne 1. decembra t. l. ob 10. uri se vrši pri finančnem okr. ravnateljstvu v Mariboru v sobi št. 27-28 prodaja vojaških barak »Dunaj« v Samostanski ulici v Mariboru potom javne ustmene dražbe. Natančni dražbeni pogoji so v pogled pri zgorajšnjem ravnateljstvu dnevno od 10. do 12. ure. Ravnokar omenjene barake so že bogzna kolikokrat na dražbi, a še doslej niso bile prodane. Ako tokratna dražba ne bo uspela, potem bodo sploh popolnoma sprhnele in država bo trpela radi balkanizma precejšnjo škodo.

Uspehi usposobljenostnih izpitov v Mariboru. Usposobljenostni izpiti za osnovne in za meščanske šole, ki so se vršili od 4. do 11. novembra t. l. pod predsedstvom ravnatelja M. Pirca, so imeli sledeče uspehe: a) izpit za meščanske šole je napravil g. Sovrč Karol (III. skupina); b) izpit za osnovne šole so napravili gg.: Košenina Vlado, Kosmač Marija, Seme Marija, Rosenstein Marica, Stadler Ljudmila, Medved Jakobina, Pertl Marica, Hočevar-Draksler Marica, Kovačič Edvard, Dokler Justa (z odliko), Knapič Janko, Herzog Gabriela, Strmšek Vekoslav, Grögl Feliks, Senčar Milica, Kotnik Vilgoj, Režabek Marijana, Groznik Josip, Čeh-Zabkar Marica, Čujnik Mirko, Kramberger Bogdan, Stupan Milica, Vokač Ivan, Hrastnik Alojzija, S. M. Metodija Fric (z odliko), Obrat Marija in Bračič Vera. — Reprobirani so bili: 2 kandidatini za osnovne šole, in 1 kandidat za dopolnilni izpit osnovnih šol.

Cercle francais. Jutri, v soboto 15. novembra, bo ob šestih zvečer v mali kazinski dvorani francosko predavanje s slikami o starem in modernem Parizu. Vstop tudi nečlanom prost.

Zahvala. Tvrdka Neger v Mariboru je dovolila osnovni šoli v Lajtersbergu velik popust pri nakupu novega šivalnega stroja. Šolsko vodstvo si šteje v svojo dolžnost, da izreka imenovani tvrdki tudi tem potom prav iskreno zahvalo.

Naznanja se, da so ravno došli velour-klobuki najfinejše kakovosti po najnižjih cenah, v vseh barvah, ter se dobijo pri Ludoviku Hlustig, Glavni trg 9. Hitri nakup za Božič se priporoča.

Palma kaučuk peče in podplati

omogočajo elastični, tihi hod, štedi o Vaše noge in aše obutev ter so trpežnejši nego um...

Iščejo se tri kuharice z dobrimi spričevali. Dobra plača. Predstaviti se v Mariboru, Frankopanova ul. 52.

Prvovrstno sadno drevje, visokodebelne in nizke vrtnice, lepotečno grmičje ponuja po najnižjih cenah vrtnarija olepševalnega društva, Koroševa ulica št. 29. Maribor. 699 2-1

Fizol in orehe kupuje po najvišjih cenah F. Starčič, Maribor, Vetrinjska ulica št. 15. 1429 6-1

Umetniške gosli na prodaj. Vpraša se pri hišniku v Cirilovi tiskarni.

Kmečko posestvo

okoli 45 oralov, med temi 30 oralov gozda za seč, ob železniški postaji v Dravski dolini se poceni proda z živim in mrtvim inventarjem. Pripravno za vsako obrt, sedaj gostilna in trgovina z lesom. Vpraša se pri upravnistvu. 707

S U K N O

kamgarn in ševijot za moške in ženske obleke, flanele, barhende, hlače, pletene ženske jopce, izdelovane moške in ženske obleke, površnike, otročje obleke, dežne plašče in vseh vrst manufakturno blago kupite po ceni pri

F. Starčič,

MARIBOR. Vetrinjska ulica 15. MARIBOR.

Posojilnica v Gornji Radgoni

razpisuje mesto

uradna-blagajnika

kateri popolnoma obvlada zemljiško knjigo in je zmožen, samostojno sestavljati zemljejknjižne listine.

Prednost imajo oni, ki so sposobni voditi pevski in tamburaški zbor ter so voljni vršiti tudi drugo društveno in organizatorično delo.

Nastop 15. decembra t. l., najpozneje z Novim letom 1925. Plača po dogovoru.

Ponudbe z natančnimi navedbami predizobrazbe, o dosedanjem službovanju, rojstnimi podatki in zahtevki plače, opremljene s spričevali, se naj pošljejo čimprej na Posojilnico v Gornji Radgoni. 1435

Pozor! Za zimo Pozor!

Vsled velikanske zaloge ter ugodnega nakupa manufakturnega blaga se bode od 15. novembra naprej cela zaloga po znatno znižani ceni prodajala.

Pri nakupu v gotovini dobi vsaka stranka še posebej

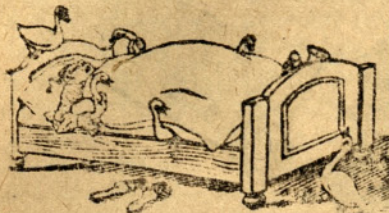
10 odstotkov popusta!

Za obilen obisk se priporoča

Anton Poš,

manufakturna trgovina

Maribor, Aleksandrova cesta 27.

PERJE

za zglavnike, puh za pernice, žimo, afrik in cvilil za žimnice, platno za prtiče in vse drugo posteljno perilo, odeje šivane in flanelaste, preproge, zastore, posteljne in kavne garniture, namizne prte, prodaja v velikanski izbiri in čudovito nizkih cenah veletrgovina R. STERMECKI, CELJE, št. 334. Ilustrovani cenik zastoj! Trgovci engros cene. 481 16

!! Za ženske in otroke !!

Velika izbira pletenih jopic, bluz, oprsnikov, jumperjev, robcev, kostumov, pelerin, kopic, celih oblek, sviterjev, dokolenic i. t. d., vse lastnega izdelka in po zelo nizkih cenah. Vsa naročila po meri se izvršijo točno po želji v

lastni pletarni

Marije Vezjak

Maribor, Vetrinjska ulica 17.

Bluze se vežejo od 50—80 D.

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov

Perhavec & Valiak

MARIBOR

Meljska cesta 3.

MARIBOR

priporoča predvsem svojo veliko zalogo najizbornejšega Vermouth-vina, od najslovitejših zdravnikov kot splošno in najučinkovitejše sredstvo proti različnim bolestim ter zlasti rekonvalescentom in slabotnim priporočenega. Poleg tega se dobijo in so vsak čas na razpolago najrazličnejši likerji, rum, konjak in slivovka, vse najboljše kvalitete.

Zahtevajte cenike!

676 11—1

Svinjske kože

kupuje po najvišjih dnevnih cenah
JOSIP ROSENBERG, MARIBOR,
Slovenska ulica 1.

Tovarna vijakov

Splošne stavbene družbe

Maribor, Aleksandrova 12

Vijaki za les vsake vrste in vsake velikosti, zakovice za pločevino iz železa, bakra, medenine in aluminija.

VOLTA

DOMAČA
ŽARNICA

TOVARNA
VOLTA P.D.
MARIBOR

VRVI ZA ZVONOVE

nudi vr: **Ivan N. Adamič**, Vetrinjska
varna: : ulica 20

Kdor v „Straži“ oglašuje,
uspeha gotovo se raduje!

Brezplačno želi vstopiti absolventinja drž. dvorazredne trgovske šole v kakšno večje podjetje. Naslov v upravištvo. 706

Starejši dober šivalni stroj se poceni proda. Maribor, Koroška cesta 19 I nadstr., vrata 4 709

Predivo kupuje po najvišjih cenah ali zamenja za gotove vrvi tvrdka Ivan N. Adamič, Maribor, Vetrinjska ul. 20. 613

Trgovina

Martin Šumer

~ konilce ~

priporoča veliko izbiro raznega manufakturnega ter drugega blaga po jako ugodnih cenah ter je za došlo sezono vsakemu dana priložnost, da si pri nakupu oblačila dosti prihrani. 737 50—1

CUNJE

trojaške, suknjene in platnene odpadke, staro železje kovano in vlit, glaževino kakor odpadke vsake vrste kupujem po najvišjih cenah

A. Arbeiter,

Maribor, Dravska ulica 13

Zamenjam tudi staro železje, katero je za uporabo, s kovinskimi odpadki in vlitimi.

Agitirajte

za

naš tisk!

VELIKA KAVARNA

Petek, dne 14. novembra 1924.

KLASIČEN VEČER

Sodeluje solist na harpo g. Lukeš. Koncert na dva glasovira: gđc. Friedmann, g. Bambino.

Spored:

1. Mendelsohn: Svatbeni marš.
2. Mozart: Ouvertura k operi »Figaros Hochzeit.«
3. Beethoven: Velika fantazija.
4. Koncert na glasovir, dva glasovira, Mendelsohn: Capriccioso brillant, gđc. Friedmann in g. Bambino.
5. Liszt: Orpheus, simfonična pesem.
6. Solo na harpe: a) Na morsk obali, b) Fantazija od Shicka, g. Lukeš itd.

Početek ob pol 9. uri.

Vstop prost.

KLUB BAR

Profesor Meschugge.

GLASBENA ATRAKCIJA

NAZNANILO.

Vsled preselitve trgovine se proda vse manufakturno blago po izvanredno nizki ceni.

Vsaki ponedeljek, torek in sredo od 8—12. in od 2—5. ure:

volneno blago, velour, flauš, angl. blago, damsko sukno za kostume in plašče in najnovejši karo za damska krila. Moško sukno, modni kamgarn in razne novosti, kakor tudi double, cover coat i. t. d.

Vsaki četrtek, petek in soboto od 8—12 in od 2—5. ure:

velika prodaja najnovejše svile, svilen trikot in razne moderne tkanine peluche, baržbn, duvetin i. t. d. Etamin, eponge, frote, crepon. Sifon, platno vseh vrst. Porhat, flaneli, velouri najnovejši vzorci in drugo razno blago.

Modna manufakturna trgovina

Bidouc Pregrad,

Maribor, Aleksandrova cesta 28.

Trgovci!

Zelite si ohraniti stalno odjemalce, držite v svoji trgovini le najboljše blago, zato prodajajte samo in izključno le

CETINA TESTENINE

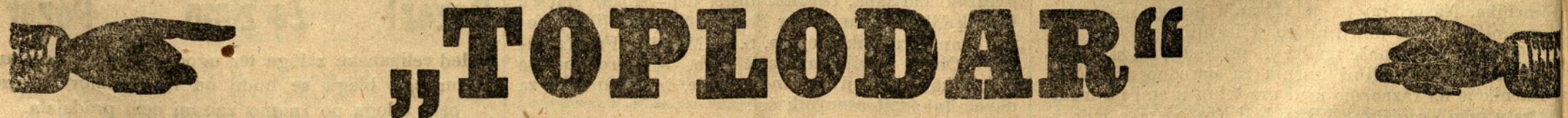
katero so priznalo najboljše!

CETINA je največja in najmoderneje po napolitanskem vzoru urejena tovarna testenin v Omišu, Dalmacija.
CETINA proizvaja najboljše in radi tega najcenejše testenine, tekmuje z najboljšimi domačimi in inozemskimi proizvodi.
CETINA si je osvojila brez vsake reklame vsa glavna tržišča v tuzemstvu.
CETINA izdelke pozna ves trgovski svet od Maribora do Bitolja in od Subotice do Cetinja.
CETINA testenine, zaradi zelo velike hranivosti in najboljše kakovosti, ne smejo manjkati ne na bogati, ne na siromaški mizi!
CETINA testenine se dobijo v vsaki boljši trgovini!

Glavno zastopstvo:

Stanko Pallaš, Maribor, Koroščeva ul. 5.

Senzacija in najnovejši izum je

brez peči, ki ogreva prostor brez kuriva. — 150 odst. prihranka premoga in drv!

Uspeh velikanski! — Nabavna cena malenkostna!

Izdelovalnica galanterijskih predmetov in aparatov iz kovine

Nipič in drug družba z o. z., Maribor, Trubarjeva ul. 4

Telefon interurban 82.

Brzjavni naslov: Dunakup.